

(<https://www.youtube.com/watch?v=UFefDbdeMjU>), а в середньому кожне відео наразі має близько 120 переглядів.

Таким чином, відеоконтент, створений науковими співробітниками Педагогічного музею України, базується на фондovій колекції музею – матеріалах з історії української освіти. Ютуб-канал музею став додатковим ефективним засобом комунікації з аудиторією, а це вимагає постійного вдосконалення, генерації та реалізації нових ідей, залучення новітніх технічних можливостей. Відтак сьогодні головним завданням, яке ставлять перед собою науковці музею, є просування ютуб-каналу, залучення нових користувачів шляхом створення цікавого й актуального освітнього відеоконтенту.

Міхно Олександр

доктор педагогічних наук,

Педагогічний музей України

ОСВІТНІ ОНЛАЙН-ПРОДУКТИ ПЕДАГОГІЧНОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ

Ключові слова: цифровізація, онлайн-діяльність, онлайн-продукт, музейна освіта, історія освіти, віртуальний освітній простір

Нині в різних напрямках музейної діяльності відбуваються кардинальні зміни, спричинені цифровізацією. Онлайн-діяльність українських музеїв значно активізувалася у 2020-2021 рр. внаслідок карантинних обмежень і прискорилося з початком гарячої фази російсько-української війни у лютому 2022 р. Музеї впроваджують цифрові технології у всі традиційні напрями діяльності – науково-дослідну, науково-фондову, експозиційно-виставкову, культурно-освітню роботу. Це, з одного боку, сприяє розширенню можливостей у сфері збереження

та вивчення музейних предметів, а з іншого – принципово змінює експозиційно-виставкову роботу та взаємодію з відвідувачами.

Педагогічний музей України має стратегію онлайн-діяльності, яка реалізується з 2019 р. [1, с. 67] і базується передусім на системній роботі з оцифрування фондів музею. Важливим результатом цієї діяльності є різноманітні онлайн-продукти, створення яких має два взаємопов'язані завдання: 1) збереження аудиторії та підтримка суспільного інтересу (для цього музей використовує соціальні мережі та офіційний сайт), 2) розширення культурно-освітніх та інших послуг музею, які надаються онлайн, і, як наслідок, залучення нової аудиторії. Розширення послуг музею відбувається шляхом створення нових онлайн-продуктів.

Фахівці у сфері музеїв та культурної спадщини Тімоті Аброуз (Ambrose) і Кріспін Пейн (Paine) визначають музейний продукт як «сукупність послуг, людей, будівель, об'єктів, атмосфери, обслуговування клієнтів, доступності, корпоративної презентації, колекцій, подій і заходів, а також багатьох інших факторів, які підлягають і не підлягають кількісному вимірюванню» [2, с. 32]. Тобто, це те, що відрізняє конкретний музей від будь-якого іншого музею, формує ідентичність музею, відіграє ключову роль у розвитку бренду музею – сприйнятті музею у свідомості людей.

Музейний онлайн-продукт трактуємо як результат певного напряму діяльності музею, зокрема науково-дослідної і експозиційно-виставкової роботи, представлений у вільному доступі в мережі Інтернет. Музейний онлайн-продукт може бути представлений у різних форматах, що залежить від технічних можливостей музею. Щодо контенту онлайн-продукту наголосимо, що сьогодні кожен музей обирає собі відповідну форму трансляції інформації, не оглядаючись на авторитети, а керуючись власним професіоналізмом, логікою свого матеріалу і потребами свого музею. Подаємо у формі таблиці назви онлайн-продуктів Педагогічного

музею України, їхній формат, вебресурс, на якому вони розміщені, та посилання на доступ до них (таблиця 1.). Всі зазначені у таблиці онлайн-продукти характеризуємо як освітні, оскільки їхній контент створено шляхом наукового опрацювання матеріалів з історії освіти або в результаті моніторингу й узагальнення актуального досвіду музейно-педагогічної діяльності.

Таблиця 1.

Онлайн-продукти Педагогічного музею України

Назва онлайн-продукту	Формат / вебресурс	Доступ до онлайн-продукту
Музейна педагогіка	Інформаційний ресурс / сайт музею http://pmu.in.ua/	http://pmu.in.ua/category/museum_pedagogics/
Ювілейна / тематична виставка	Віртуальна виставка / сайт музею http://pmu.in.ua/	http://pmu.in.ua/juvilei_pedagogiv/ http://pmu.in.ua/category/virtual-exhibitions/juvilei_knig_ta_periodiki/
Книжковий фронт, Педагогічний календар 2022, Цитата від музи педагогіки, Педагогічна мапа Києва, Шкільний підручник, Уроки війни, Скворода300, 100річні книжкові і100рії, Фотобанк Педагогічного музею, Доступні фонди педмузею, Аудіофонди педмузею, Сухомлинський серед зірок, ТОП5 за версією Педагогічного музею України	Онлайн-проект / офіційні сторінки музею у соціальних мережах «Фейсбук», «Інстаграм»	#Книжковий_Фронт, #ПедагогічнийКалендар2022, #цитата_від_музи_педагогіки, #Педагогічна_мапа_Києва, #ШкільнийПідручник, #Уроки_війни, #Скворода300 #100річні_книжкові_і100рії, #Фотобанк_Педагогічного_музею #доступні_фонди_педмузею #аудіофонди_педмузею #Сухомлинський_серед_зірок #ТОП5_за_версією_Педагогічного_музею_України,
Ютуб-канал музею	Відео / відеохостинг «Ютуб»	https://www.youtube.com/channel/UC11YsFdPETvEiSlbKwNibmQ
Видавничі серії «Бібліофонд Педагогічного музею», «Педагогічні републікації»	Електронні варіанти видань / сайт музею http://pmu.in.ua/	http://pmu.in.ua/books/
Науковий / науково-практичний захід: вебінар, конференція, круглий стіл	Онлайн-захід / сервіси відеотелефонного зв'язку Zoom, Google Meet	За посиланнями, актуальними на час проведення заходу (https://www.facebook.com/events/3135020743475703)
День народження музею	Онлайн-марафон / Фейсбук, Інстаграм	#ДеньНародженняМузею

Таким чином, в результаті реалізації стратегії онлайн-діяльності науковці Педагогічного музею України створили значну кількість різноманітних освітніх онлайн-продуктів, які представлені у вільному доступі на сайті музею та у соціальних мережах і у сукупності становлять віртуальний освітній простір музею.

Список використаних джерел

1. Міхно, О.П. (2022). Особливості реалізації стратегії онлайн-діяльності Педагогічного музею України. *Неперервна педагогічна освіта XXI століття: зб. матеріалів XIX Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті проф. О.П. Рудницької* / [наук. ред.: Г.І. Сотська, М.П. Вовк]. Вип. 5 (17). Київ: Талком. С. 67-70. URL: <https://cutt.ly/OG4QLGZ> (дата звернення 25.08.2022).
2. Ambrose, T., & Paine, C. (2006). *Museum Basics: The International Handbook* (2nd ed.). London: Routledge.

Михайлишин Романа

голова педагогічно-психологічних і соціальних дисциплін ВСП «Педагогічний фаховий коледж ЛНУ імені Івана Франка», асистент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету педагогічної освіти ЛНУ імені Івана Франка.

ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ Й ІННОВАЦІЇ У МУЗЕЙНІЙ ПЕДАГОГІЦІ

Ключові слова: музей, музейна педагогіка, педагогічна творчість. Освіта, інновація.

Творчість як явище виникає у процесі становлення людського індивіда. Кожна потенційно обдарована людина завжди сама прагне до